

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Quis dabit ex Zion salutare Israel? cum conuerterit dominus captiuitatem
plebis suæ, exultabit Iacob, & lætabitur Israel?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Quantia infideli pepererant, plus iam nocētes, q̄ prius profuerāt, de qualibus psalmo. lxxviij, Filij Ephrem intendētes & mittentes arcum, conuersi sunt in die belli, quia non fuit dominus spes eorum, sed gloria præceptoris, de qua si tibi placebant. Sic Christus in cruce: Elongasti a me amicum & proximum, & netos meos a miseria. Et iterum: Factus sum opprobrium uicinis meis ualde, & timor notis meis.

Quis dabit ex Zion salutare Israel: cum conuerterit dominus captiuitatem plebis suæ, exultabit Iacob, & lætabitur Israel:

Hoc uideo ab illustribus patribus intelligi super Iudæos in finem conuertendos. Quod si uerum est, oportet psalmū referri ab initio sui ad tēpus Christi, quando synagoga sic erat excecata, ut multi (nempe Zaducæi) etiam spiritum & angelum negarent & resurrectionem carnis, ut Lucas Actuum. xxiiij. refert. Et Christus dixit in corde suo, non est deus, deinde auaritia, hypocrisis, incredulitate, erant corrupti & abominabiles in studijs suis, & consilium Christi inopis, ac pauperum Apostolorum, non modo non susceperunt, sed etiam per summam ignominiam damnauerunt. In quam sententiam & Paulus Ro. iij. de hoc psalmo uidetur dicere: Scimus q̄ quæcumq̄ lex loquitur, ijs qui in lege sunt, loquitur. Hoc sensu psalmus totus a beato Augustino tractatur. Tunc sequitur eodem filo ductus sensus: Quis dabit ex Zion salutare Israel: Quasi diceret, frustra prædicatur eis, non nostrum est, ut saluentur, & si consulamus, & oremus sedulo, ut Paulus Ro. x. Voluntas cordis mei & obsecratio ad deum pro illis sit in salutem. Ut sit ista quæstio anxij affectus, ac uelut parturientis & optatis esse anathema a Christo pro eis (Sicut Paulus, Ro. ix. ubi omnia agit, & tandē mysterio insuperabili prohibitus dicat: Sed quid facio: quid laboro: quis poterit eos saluare? Illuc tandem ueniendum est, q̄ mysterium hic deus operatur, quia cæcitas ex parte contigit in Israel, donec plenitudo gentium intraret, & sic omnis Israel saluus fieret. Sicut scriptum est: Veniet ex Zion, qui auertet impietatem ab Iacob, & hoc a me testamentum illis cum abstulero peccata eorum, Ro. xj. Asperrimus enim est iste locus, nec ab ipso Paulo satis aperte explicatus, nam & Isaiæ locum. lix. quem inducit, non parum mutat. Vnde nec ego hoc mysterij, seu secreti consilij hucusq̄ satis intellexi.

Quod si generaliter (ut cœpimus) psalmum de omnibus hominibus intelligimus, nec sic male intelligimus, quia si ad literam de Iudæis solis loquitur, sicuti fere cogit Paulus dictis iam locis ad Ro. hoc tamen uerum est, eos in hoc esse exemplum omnium impiorum, qui in Ecclesia quocumq̄ seculo, & præsertim in diebus nouissimis futuri, fuerunt & sunt. Sicut. ij. Pet. ij. Zodomitas dicit positos exemplū eorum, qui impie acturi sunt. Item & Balaam eorūdem exemplum, & Iudas, immo & Iohannes. j. Iohā. iij. Cain exemplum ponunt eorum qui ex maligno erant. His ergo omnibus, cum omnia frustra dicant, atq̄ fiant, tandē tradita causa diuino secreto, non habetur nisi reliquus gemitus qui optet, nec tamen desperet, futurā in fine, dei misericordiā, sicut & nos hodie Ecclesiæ captiuitatē optamus & speramus conuerti. Quis ergo dabit salutem Israel: dabit autē ex Zion, nemo, donec ipse dñs cōuertat captiuitatem plebis suæ.

Iudæi exemplum omnium impiorum.

Ecclesiæ captiuitas.

plebis suæ, scilicet eius quæ secundū carnem Israel est, & iam in maxima & pessima & pessima omnium captiuitate tenetur, tam corporaliter, quā spiritaliter captiua: Similiter exemplo huius, captiuitatem plebis suæ cuiuslibet, etiam si nō sit secundū carnē Israel & plebs dei: Nisi enim dominus adiuuauerit domum, inuanum laborauerunt, qui ædificant.

Addit autem ex Zion, ut ostendat non aliam illis, aut ullis hominibus salutem dandam esse, nisi eam quæ in Christo est, quæ in Zion data est, & inde in omnem terram propagata, ac per hoc esse Iudæos ad Christum conuertendum, quantumlibet in eum nunc insaniant: Non est enim impossibile apud deum omne uerbum. Et Ro. xj. Potens est deus iterum inferre illos. Quo citius damnabilis est furor quorundam Christianorum (si Christianos oportet appellare) qui se in hoc arbitrantur obsequium deo prestare, si Iudæos odiosissime persequantur, omne malum eis cogitent, ac eorum deploratis malis extrema superbia & contemptu insultēt, cum huius psalmi exemplo & Pauli Ro. ix summo affectu; p̄ eis tristari & dolere & orare continue oporteat. Hi certe uiderint, q̄ audiāt Paulū Ro. xj. Noli gloriari aduersum ramos: Quod si gloriaris, non tu radicem portas, sed radix te. Et iterum: Noli altum sapere, sed time. Faciunt autem hac tyrannide sua impij isti nominetenus Christiani, non leuem iacturam Christiano tum nomini, tum populo, ac rei sunt participesq̄ impietatis Iudaicæ, quam hoc crudelitatis exemplo, uelut repellunt a Christianismo, cum eos omni suauitate, patientia, prece, cura, debent attrahere. Et horum furori patrocinantur, instant, Theologi quoque quidam insulsissimi, qui fastuosissimo supercilio Iudæos garrunt esse lenos Christianorum & subiectos Cæsari, cum ipsi interim, tam uere sint Christiani, q̄ uere ullus est Romanus Cæsar hodie.

Quis rogo ad nostram religionem transeat, uel benignissimæ patientissimæ mentis, qui tam atrociter & hostiliter & non modo non christianiter, sed plusq̄ feraliter sese a nobis uideat tractari: Si odium Iudæorum & Hæreticorum & Turcorum facit Christianos, uere nos etiam furiosi, fumus omnium christianissimī: Si autem amor Christi facit Christianos, sine dubio nos peiores Iudæis, Hæreticis & Turcis fumus, cum nemo Christum amet minus, q̄ nos. Similis est horum insania, stultis illis & pueris, qui Iudæis in partibus pictis, uelut patienti Christo auxiliaturi, oculos effodiunt. Nec alitudo etiam agunt passionis dominicæ declamatores plurimi, q̄ ut Iudæorum in Christum ferociam aggrauent, & in eos exasperent fidelium corda, cum Euāgelium hoc agat, ut charitatē dei & Christi in eare nobis unice & summe commendet, cuius ille ne uerbo quidem unq̄ meminerunt.

Igitur Epitaphis est in nomine, Dominus, sicut psalmo. iij. Domini est salus. Ita nemo dat salutem, nemo conuertit captiuitatem, nisi dominus solus. Et affectus illi: Exultabit, & lætabitur, psalmo. v. tractati sunt, sed nomina Iacob & Israel, psalmo. iij. uidimus.

Psalmus

Iudæi nō tam odiose persequēdi sunt.

Nominetenus Christiani.

Nemo odiosus a Christiano nec infidelis.